

N.Θ.μ.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ κ. ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ ΣΕ Δ.Ε.Θ.

Α. ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΑ - ΚΥΠΡΙΑΚΟ

1. Μετά τη Μαδρίτη είχαμε μια σειρά προκλητικών δηλώσεων από Τούρκους επισήμους. Δηλώσεις Αντιπροέδρου κ. Ετσεβίτ για μη εφαρμογή διεθνούς δικαίου στο Αιγαίο, δηλώσεις Ντενκτάς για casus belli. Επίσης και Υπουργοί Εξωτερικών Ιταλίας και Γαλλίας έκαναν πρόσφατα δηλώσεις με τις οποίες αμφισβητούνται αντίστοιχα η νομιμότητα της κυπριακής δημοκρατίας και η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση αν δεν λυθεί το Κυπριακό.

Παρά δηλαδή τις κινήσεις καλής θέλησης στις οποίες έχει προβεί η Ελλάδα διαβλέπουμε μια χειροτέρευση του διεθνούς κλίματος για τη χώρα μας. Πιστεύετε ότι ενόψει αυτών των εξελίξεων η Μαδρίτη δικαιώνεται;

Δεν θα συμφωνήσω με το ότι υπάρχει χειροτέρευση των ελληνικών θέσεων μετά τη Μαδρίτη. Στη Μαδρίτη συμφωνήσαμε σε ένα κείμενο το οποίο περιγράφει τη συμπεριφορά την οποία πρέπει να τηρεί η Τουρκία στις διμερείς μας σχέσεις. Μια συμπεριφορά συμβατή με το διεθνές δίκαιο. Εάν η Τουρκία με δηλώσεις ή με πράξεις της συνεχίζει να ξεφεύγει από τη συμπεριφορά αυτή τότε αυτή πρέπει να δικαιολογεί μια συμπεριφορά έξω από τη διεθνή έννομη τάξη. Δεν νομίζω ότι αυτό αποτελεί ζημιά για την ελληνική αλλά για την τουρκική εξωτερική πολιτική. Θέλω να πιστεύω ότι η Τουρκία θα κατορθώσει να ξεπεράσει σύντομα τα κοινωνικά, οικονομικά και θεσμικά προβλήματα που αντιμετωπίζει ώστε να μπορέσει να συμμετάσχει στη διεθνή κοινότητα με τον αναμενόμενο τρόπο.

Όσον αφορά αυτό το οποίο χαρακτηρίζετε σαν στροφή ευρωπαϊκών χωρών, όσον αφορά την ενταξιακή διαδικασία της Κύπρου θέλω να παρατηρήσω τα εξής:

Υπάρχει ένα κείμενο η Συμφωνία της όης Μαρτίου για την οποία όλες οι χώρες της Ε.Ε. θεωρούν ότι πρέπει να τηρηθεί. Τα συμφωνημένα πρέπει να τηρούνται (*pacta sunt servanda*) όπως δήλωσε πρόσφατα και ο Υπουργός Εξωτερικών ευρωπαϊκής χώρας. Στη Συμφωνία λοιπόν αυτή αναφέρεται ρητά το εντάξιμο της Κύπρου στην Ε.Ε. χωρίς όρο ή προϋπόθεση. Εχουμε διαβεβαιώσεις ότι οι συνομιλίες για την ενταξιακή διαδικασία θα ξεκινήσουν όπως προβλέπεται, δηλαδή αν όλα πάνε καλά και η Διακυβερνητική περατωθεί στις 2 Οκτωβρίου, έξη μήνες μετά. Τώρα, σχετικά με τις δηλώσεις του Ιταλού Υπουργού Εξωτερικών στις οποίες αναφερθήκατε, πιστεύω ότι μετά τις ιταλικές δηλώσεις το θέμα έκλεισε.

2. Εχει δηλωθεί από ευρωπαϊκές χώρες ότι ακόμα κι αν ξεκινήσει η ενταξιακή διαδικασία αυτή δεν πρόκειται να περατωθεί εάν δεν επιλυθεί το πολιτικό σκέλος του κυπριακού προβλήματος. Εάν αυτή η τάση επιβεβαιωθεί προτίθεται η Ελλάδα να ασκήσει βέτο και να εμποδίσει την διεύρυνση της Ένωσης;

Υπάρχει μια ανειλημμένη υποχρέωση της κοινότητας για διαδικασία ένταξης Κύπρου χωρίς τον όρο της λύσης του πολιτικού σκέλους του Κυπριακού. Αυτό είναι σαφές με τη Συμφωνία της όης Μαρτίου η οποία μάλιστα έχει επαναληφθεί στις διαδοχικές αποφάσεις των Συνόδων Κορυφής και των Συμβουλίων Υπουργών. Δεν μπορώ λοιπόν να δεχθώ ότι είναι δυνατόν συνέχιση της σημερινής τουρκικής τακτικής στο Κυπριακό να ακυρώσει μια απόφαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πάντως δύσκολα μπορεί κανείς να φανταστεί, με δεδομένο το ότι η Κύπρος κατά κοινή παραδοχή τηρεί ήδη όλα σχεδόν τα ενταξιακά κριτήρια, ότι θα μπορούσαν να προχωρήσουν οι άλλες διαπραγματεύσεις στην ολοκλήρωσή τους και όχι της Κύπρου. Η διαπραγμάτευση θα ολοκληρωθεί για όλες μαζί τις χώρες της πρώτης φάσης της διεύρυνσης οι οποίες βέβαια θα πληρούν τους προδιαγεγραμμένους όρους της ένταξης.

3. Υπάρχουν δηλώσεις τούρκων αξιωματούχων μερικές φορές αντιφατικές μεταξύ τους οι οποίες αναφέρονται στις τουρκικές αντιδράσεις όσον αφορά

την εγκατάσταση των πυραύλων S-300 στη Κύπρο. Υπάρχει κάποιο σχόλιο δικό σας;

Αναφέρεστε προφανώς σε παλαιότερες τουρκικές δηλώσεις για καταστροφή των S-300 και στις πρόσφατες του κ. Ετσεβίτ για αντιμετώπιση του θέματος με άλλο τρόπο (εγκατάσταση στην Αμμόχωστο Τούρκων και Τουρκοκυπρίων). Θέλω να υπενθυμίσω κατ'αρχήν την πάγια τοποθέτηση της κυπριακής κυβέρνησης για πλήρη αποστρατικοποίηση του νησιού, τοποθέτηση η οποία αν γίνει αποδεκτή και από τη τουρκική πλευρά θα δημιουργήσει συνθήκες ασφάλειας στη Κύπρο. Οσον αφορά το θέμα το S-300 η κυπριακή κυβέρνηση έχει κάνει την επιλογή της, επιλογή στην οποία συμπαραστεκόμαστε απόλυτα.

4. Η Τουρκία έχει δηλώσει ότι εφόσον ξεκινήσουν οι ενταξιακές διαδικασίες της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα προχωρήσει στην ενσωμάτωση των κατεχομένων. Πως το σχολιάζετε;

Τα κατεχόμενα είναι ήδη υπό τον πλήρη έλεγχο της Τουρκίας. Οποιαδήποτε περαιτέρω τουρκική απόφαση θα αφορά μόνο τον χώρο των ιδεών γιατί ήδη ο έλεγχος όπως σας είπα επί των κατεχομένων είναι πλήρης παράλληλα όμως κάτι τέτοιο θα επέτεινε την αντίθετη με το διεθνές δίκαιο συμπεριφορά της Τουρκίας δημιουργώντας της όχι οφέλη αλλά ζημίες.

5. Προτίθεσστε να συναντήσετε τον τούρκο Πρωθυπουργό τον Νοέμβριο στη Κρήτη στο περιθώριο της Διαβαλκανικής Συνόδου Κορυφής; Ποιό θα είναι το περιεχόμενο της συζήτησης;

Ο Κραν. δεν είναι αιόμιμ αίφουρος ότι θα έρδει.

Είναι παραπολύ πιθανό αφού μάλιστα θα είμαι και ο οικοδεσπότης της συνάντησης. Οσον αφορά το περιεχόμενό της όμως θα εξαρτηθεί από τις μέχρι τότε εξελίξεις.

6. Θέλετε να κάνετε ένα σχόλιο για τις αμερικανικές προσπάθειες επίλυσης του Κυπριακού, προσπάθειες στις οποίες ηγείται ο κ. Χόλμπρουκ;

Πιστεύουμε ότι η διεθνής κοινότητα και βεβαίως και οι ΗΠΑ οφείλουν να ασχοληθούν με αυτό το μείζον διεθνές πρόβλημα, πρόβλημα που αποτελεί εστία κινδύνου στην ανατολική Μεσόγειο και δεν επιτρέπει την δημιουργία μιας ζώνης σταθερότητας στην περιοχή. Βλέπουμε λοιπόν θετικά όλες τις προσπάθειες που κινούνται σε αυτή τη κατεύθυνση, τις προσπάθειες του Γενικού Γραμματέα των Η.Ε. στο πλαίσιο των οποίων εντάσσεται και η αμερικανική πρωτοβουλία. Ελπίζουμε ότι οι προσπάθειες θα έχουν θετικό αποτέλεσμα και ότι επιτέλους θα γίνει κατανοητό και στη Τουρκία ότι οι μέχρι τώρα επιλογές της στο Κυπριακό εξυπηρετούν τα συμφέροντα μιας πολύ μικρής μειοψηφίας του τουρκικού πληθυσμού και την απομακρύνουν από τους δυτικούς θεσμούς.

7. Πρόσφατα ο Υπουργός Εξωτερικών είχε δηλώσει ότι δεν πρόκειται να υπάρξει συνάντηση των εμπειρογνομόνων ενώ ο Υφυπουργός κ. Κρανιδιώτης δήλωνε ότι πρόκειται να υπάρξει συνάντηση. Ποιός από τους δύο έχει δίκιο; Θα γίνει ή δεν θα γίνει συνάντηση;

Εάν δείτε τις δηλώσεις με προσοχή θα διαπιστώστε ότι δεν υπάρχει καμμία αντίφαση. Η συνάντηση δεν έχει νόημα όσο δεν πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις τουρκικής συμπεριφοράς.

8. Στο πλαίσιο των προσπαθειών μας για περιορισμό των τουρκικών παραβιάσεων στον ελληνικό εναέριο χώρο είχαμε δεχθεί τη μετάδοση εικόνας στα αρχηγεία του ΝΑΤΟ στις Βρυξέλλες. Απέδωσε τελικά η κίνηση αυτή;

Οι ενέργειες της ελληνικής κυβέρνησης αποσκοπούν πάγια στο να καταδειχτεί ότι οι τουρκικές παραβιάσεις του ελληνικού εναέριου χώρου στο Αιγαίο πράγματι συμβαίνουν απειλώντας έτσι την σταθερότητα της περιοχής μας. Η μετάδοση της εικόνας έχει συμβάλει στον περιορισμό τους. Αυτό βέβαια δεν μας ικανοποιεί, δεν θέλουμε οι παραβιάσεις να περιοριστούν αλλά να πάψουν να συμβαίνουν. Θέλουμε η

Τουρκία να σέβεται το διεθνές πλαίσιο ώστε να μπορέσουμε να αναπτύξουμε μαζί της σχέσεις συνεργασίας, φιλίας και καλής γειτονίας.

9. Ο αρχηγός ΓΕΕΘΑ κ. Τζογάνης δεν ανταπέδωσε την χειρονομία του τούρκου ομολόγου του κ. Καρανταγί και δεν παρέστη στην τουρκική πρεσβεία κατά την εθνική γιορτή της Τουρκίας;

Πρέπει να σημειώσω ότι η 30η Αυγούστου δεν είναι η τουρκική εθνική γιορτή (είναι ημέρα νίκης των τουρκικών ενόπλων δυνάμεων) Δεν υπάρχει λοιπόν κάποια αναντιστοιχία.

10. Πρόσφατα ανακοινώθηκαν κοινές στρατιωτικές ασκήσεις Τουρκίας-Ισραήλ-ΗΠΑ. Ποιό είναι το σχόλιό σας; Τι έχει γίνει τελικά με τις ελληνο-ισραηλινές ασκήσεις έρευνας και διάσωσης οι οποίες είχαν ανακοινωθεί και αναβλήθηκαν;

Πρόκειται για ασκήσεις έρευνας και διάσωσης και η Ελλάδα δεν είναι αντίθετη σε στρατιωτικές ασκήσεις εφόσον λαμβάνουν χώρα στο πλαίσιο που προδιαγράφει το διεθνές δίκαιο. Οσον αφορά τις ελληνο-ισραηλινές ασκήσεις έρευνας και διάσωσης τυχόν νέα ημερομηνία θα σας ανακοινωθεί ευθύς ως καθοριστεί ΣΗΜ. (η άσκηση αναβλήθηκε μετά από παραστάσεις των αραβικών χωρών κυρίως της Συρίας, ζητήσαμε από το Ισραήλ νέες ημερομηνίες για Οκτώβριο, δεν μας έχει περιέλθει όμως ακόμη η απάντησή τους).

B. ΒΑΛΚΑΝΙΑ

11. Τι προσδοκάτε από τη Διαβαλκανική Διάσκεψη Κορυφής τον Νοέμβριο στη Κρήτη;

Πολιτική μας είναι η σταθερότητα και η ανάπτυξη στα Βαλκάνια. Η Σύνοδος Κορυφής της Κρήτης θα αποτελέσει ένα κορυφαίο πολιτικό γεγονός για τις χώρες της Ν.Α. Ευρώπης

- Ρόλος της Ελλάδας για προώθηση των σχέσεων χωρών της Ν.Α. Ευρώπης με την Ε.Ε. κ.λπ.
- Προοπτικές ιδίως για Μακεδονία και Θράκη ιδιαίτερα ευνοϊκές. Οι περιοχές αυτές θα ωφεληθούν ιδιαίτερα από τις διαδικασίες οικονομικής ολοκλήρωσης οι οποίες έχουν ήδη ξεκινήσει στη περιοχή μας, δημιουργείται μια νέα πραγματικότητα στην ανατολική και νοτιοανατολική Ευρώπη. Σμίκρυνση αποστάσεων με νέους οδικούς και πληροφορικούς άξονες, ενεργειακά δίκτυα κ.λπ.
- Θεσσαλονίκη μεγάλη βαλκανική πόλη, λιμάνι σε ίση απόσταση από τις βασικές βαλκανικές πρωτεύουσες θα συνδεθεί με όλες αυτές μμε ένα εντελώς σύγχρονο δίκτυο μεταφορών και τηλεπικοινωνιών.

12. Με ποιο όνομα θα συμμετάσχουν τα Σκόπια στη Συνάντηση αυτή;

Οι συναντήσεις αυτές είναι άτυπες και οι ηγέτες θα παραστούν με το όνομά τους .

13. Θα έλθει ο κ. Γκλιγκόροφ στη Διαβαλκανική Διάσκεψη;

Εχει απαντήσει θετικά. Ολοι οι ηγέτες των Βαλκανίων θα παραστούν *Εχει ενοχληθεί με ωρσφάτες δηλώσεις Στεφανόπουλου*

14. Πως σχολιάζετε τις σημερινές σχέσεις με την Αλβανία;

Είμαστε σε στενότερη συνεργασία με την νέα αλβανική κυβέρνηση. Επιθυμούμε να συμβάλουμε ώστε η χώρα αυτή να εισέλθει στην οδό της ανάπτυξης. Υπάρχουν επαφές σε όλα τα επίπεδα ανάμεσα στις πολιτικές ηγεσίες των δύο χωρών.

15. Η σκοπιανή ηγεσία συνεχίζει την αδιάλλακτη στάση της στο θέμα του ονόματος, στάση η οποία επιβεβαιώθηκε και σε πρόσφατη συνέντευξη του κ. Γκλιγκόροφ. Πώς βλέπετε την εξέλιξη του θέματος αυτού;

Συνεχίζονται οι διαπραγματεύσεις στη Νέα Υόρκη, διαπραγματεύσεις κατά τις οποίες η σκοπιανή πλευρά δεν έχει μεταβάλει μέχρι τώρα τη στάση της. Πρέπει τα Σκόπια να αντιληφθούν ότι η συνέχιση της τακτικής αυτής δεν βοηθά την διεύρυνση των σχέσεών τους με την Ελλάδα και ότι βέβαια προϋπόθεση της ένταξής τους στους ευρωπαϊκούς οργανισμούς είναι η τήρηση της Ενδιάμεσης Συμφωνίας η οποία ακριβώς προβλέπει τη διαπραγμάτευση για τη λύση του θέματος της ονομασίας.

Γ. ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ

16. Πρόσφατα υπήρξαν τριβές ανάμεσα στον Οικουμενικό Πατριάρχη και τον Υπουργό Εξωτερικών. Πως το σχολιάζετε;

Δεν νομίζω ότι υπήρξε κάποια τριβή. Τιμούμε και σεβόμαστε τον Οικουμενικό Πατριάρχη, κορυφαίο πρόσωπο της Ορθοδοξίας.